

Въ Родопите има двѣ колибарски селища въ мѣстността Куртово, близу до българската граница, едното се назава *Софанъ*, а другото *Кара Мандра*. Въ доспатските яили има подвижни колибарски власи, за които нѣмаме добри свѣдѣния, понеже тѣ не образуватъ събрани голѣми селища.

Въ южните поли на Бѣлащица Планина се намира чисто влашко пастирско село, *Рамна*, на което населението е дошло отъ Пиндъ Планина. Въ с. *Горни Порой* има голѣма влашка махала. Горно-Поройчене се обѣгърятъ по езикъ, макъръ че сѫ върли партизани на грѣцката църква.

Въ Плачковица Планина има колибарско лѣтно селище *Чаталци* на върха на планината, надъ село Мородвисъ. Отъ тѣхъ сѫ прѣминали по нѣколко семейства на постоянно жилище въ селата *Блатецъ* и *Тераница* и 1 семейство въ с. *Траканье*, всички изложени на обѣгърванѣ.

Въ Осоговъ сѫ колибитѣ *Семери* и *Кошарница* надъ манастиря Св. Йакимъ Осоговски. Между Кратово, Качани и Паланка сѫ *Калинъ Каменъ* и *Пониква*, които броятъ повече отъ 400 колиби. Всички лѣтѣ слизатъ по тоналитѣ мѣста.

Има малка влашка колония въ Кочани при полите на Осоговъ, състояще отъ 26 семейства, по езикъ обѣгърени. Нѣкои отъ тѣхъ сега сѫ партизани на сърбската пропаганда.

По на западъ има десетина влашки обѣгърени семейства въ Куманово, които образуватъ ядката на сърбската партия въ града, сѫщото е съ 4-ти влашки кѫщи въ паланката Гостиварь.

Отъ всичко казано до тукъ хубаво се вижда, че македонските власи иматъ значение за страната главно като етнографски елементъ, но не и като общественно-политически факторъ.¹⁾ Влашкиятъ елементъ губи важностъ, защото е пърнатъ на малки купчини между другите народи, защото намалява поради губенѣ на езика си, и поради изселяванѣ въ Ромжния, България, Сърбия и Грѣция. Голѣма част отъ ония, които сѫ упазили езика си и могатъ да го упазятъ въ бѫдеще, сѫ прѣдани силно на грѣцката църква и съ гордостъ се наричатъ грѣци. Националната партия е още слаба, при всичката сериозна подкрепа, която намира въ Ромжния и напослѣдъкъ въ мѣстните турска власти.

¹⁾ Weigaud, Die nationalen Bestrebungen der Balkanvölker, 5—6.